

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-04-05
Besvaras senast
2023-04-12 kl. 12.00

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2022/23:521 Fullmakter som verktyg för mäns våld mot kvinnor

Kronofogden beskriver förtjänstfullt på sin hemsida vad ekonomiskt våld handlar om. De skriver bland annat: ”Ekonomiskt våld handlar, precis som annat våld, om maktutövning och kontroll. Det kan leda till långvarig skuldsättning och skulder hos oss.”

Myndigheten lyfter olika exempel på ekonomiskt våld, såsom när någon skaffar sig åtkomst till en annans bank-id, mejl och mobiltelefon eller lånar och tar krediter i någon annans namn. Mäns våld mot kvinnor inkluderar ofta ekonomiskt våld, där förövaren använder våldet för att utöva makt och kontroll över kvinnan.

Kvinnoorganisationer har larmat om hur frånvaron av formkrav för fullmakter används av våldsamma män för att utöva makt och kontroll över kvinnor. Riksdagen har nåtts av uppgifter om hur fullmakter för bankärenden varken behöver innehålla datum eller vara bevittnade – vilket har förenklats och möjliggjort för våldsutövare att skuldsätta våldsutsatta kvinnor. Trots att fullmakter har innehållit felaktiga personnummer har de kunnat användas för att ta stora lån som kvinnan sedan står som ansvarig för – och som ger stora problem framåt. Det begränsar kvinnans handlingsutrymme både ekonomiskt och socialt, fysiskt och psykiskt.

Ibland anförs det som en fördel att det i de allra flesta fall inte finns några särskilda formkrav för en fullmakt, eftersom det anses bidra till att fullmakter är enkla att använda och underlättar för både privatpersoner och företag som behöver rättshandla genom någon annan. Men det är naturligtvis inte acceptabelt att den här typen av goda intentioner från statens sida systematiskt missbrukas av våldsutövande män, som därmed kan upprätthålla och förstärka sin makt och kontroll över våldsutsatta kvinnor. Det kan självklart aldrig ha varit lagstiftarens intention.

Som Kronofogden mycket riktigt pekar ut på sin hemsida: ”Ekonomiskt våld kan även göra det svårare att lämna en våldsam relation.”

Tidigare i år stod Sverige värd för en EU-konferens på temat ekonomisk egenmakt och förebyggande av mäns våld mot kvinnor. I samband med det sa jämställdhetsminister Paulina Brandberg följande: ”Det ekonomiska våldet i nära relationer är en allvarlig form av våld och förtryck, där kontroll och makt

utövas av våldsutövaren med hjälp av ekonomin. Vår förhoppning är att konferensen ska bidra till att föra diskussionerna kring den här typen av frågor framåt just för att kunna stärka det förebyggande arbetet.”

Införandet av formkrav för fullmakter, likt till exempel dem som finns för testamenten, framstår som ett användbart verktyg för att stärka detta förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor, och just mot det ekonomiska våldet. Något jämställdhetsministern alltså själv pekar på som angeläget.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Paulina Brandberg:

Vilka initiativ avser statsrådet och regeringen att ta för att dagens frånvaro av formkrav för fullmakter inte fortsatt ska kunna utnyttjas som ett verktyg för ekonomiskt våld av våldsutövande män mot våldsutsatta kvinnor?

.....

Laila Naraghi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch